Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV | Reus Dimars 14 d' Agost de 1900 | Núm. 3.640

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
" provincias trimestre. . . . . " 3'50
Extranger y Ultramar. . . . . " 7
Anúncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de..... **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

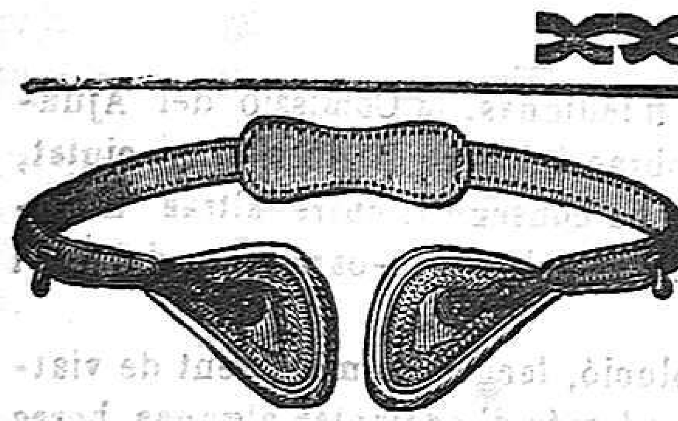

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclám de falsos remitits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entussiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida 'l públich.

Braguers de tòta classe lò més práctich y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguerets de cautchuc pera la complerta y prompta curació dels tendres infants.
Elastichs omopláthichs pera evitar lo carregament d' espatllas.
Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en le tractament de las hernias.

ESTABLIMENT* LA CREU ROJA *PLASSA DE PRIM.-REUS

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Lòs dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demés dias de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, pimer.

L' ADVOCAT

D. RAMON VIDIELLA Y BALART

ha trasladat son despaig al pís primer de la casa número 1 (bis) de la Plassa de Sant Francesch, cantonada al carrer del mateix nom.

Secció doctrinal

Lo Regionalisme á Galicia

No es aquestá la primera vegada que 'ns ocupém del moviment regionalista que 's vá desenrotllant entre 'ls nostres germans de la carinyosa y malaventurada terra gallega. Ells també son víctimas, com los que més. de las vejacions del centralisme absorvent ab tot y que molts dels seus fills han passat per las esferes del govern. Mes la uniformitat aclaparadora dels ideals dels pobles, te aquesta gran forsa; la de atrofiar las més ó menos plausibles ideas dels fills de las regions que s' abrigan sota aquell mantell, encubridor de tantas ignomínias y de tants rebaixaments.

Galicia, flegellada per tota mena d' impostos, com nosaltres, y olvidada del mon oficial, si no es per exprémer encare més, sa ja prou aixuta riquesa, viu adelarada esperant que soni l' hora de la seva regeneració y fa tot quant lo seu modo de ser li sugereix pera ajudar als aconteiximents, á la realisació del ideal comú, ó sigui la gobernació autonómica de casa seva.

Los seus poetas no deixan de cantar las anyoransas de la seva patria vera; los seus historiadors la fan reviure seguidament desenterrant dels arxius preuhats documents d' un valor históric importantíssim que han de servir pera alsar un altre dia lo bastiment de la personalitat nacionalista gallega, y los seus escriptors no habandonan ni un instant la bretxa y sostenen un dia darrera l' altre la lluyta fatricida que 'ls hi fá lo centralisme xorch de la capital del Estat Espanyol, tant esquartidor allá com á las altres regions de la península.

Una bella prova, n' es la premsa regionalista d' aquella terra que seguidament ve lluytant, y entre ella, la valenta «Revista Gallega» de la Corunya, publicació setmanal, fundada y dirigida pel consequent regionalista D. Galo Salinas y Rodriguez.

Sis anys de lluyta porta nostre distinguit y valent colega, y durant aquest temps s' ha crescut de tal manera que pot ben dirse que avuy es lo primer portant-veu de aquella importantíssima regió.

Interessants á tot serho son los seus números ja que sos trevalls son sempre serios, clars, concisos y de fructificant propaganda. No es un dels setmanaris frívols y lleugers que 's donan á llum en molts punts, ahont no s' hi troba altra cosá que tonterías y lluytas intestinas que no fan més que disgregar, res d' aixó: es lo guayta avansat de las llivertats d' aquella terra, es lo constant defensor dels ideals regionalistas y de la governació autonómica dels pobles.

No hi ha dupte que allá lo regionalisme está molt atrássat encare, que ha de caminar molt pera assolir la corrent que porta al costat de llevant; més son una gran esperansa aquestos desvetllaments, y ho son també trevalls com lo que publicá la esmentada «Revista» días enrera ab aquestas paraulas per capsalera *¿Lo regionalismo es retroceso?*

—Y aquí, permetins l' amich Salinas y distingit director de aquesta Revista, que, per més que sabém que *ab palla y temps se maduran las nespras,* com dihem nosaltres, nos atrevim á recomenarli l' us de la llengua nadiua en la propaganda dels nostres comuns ideals tan punt li sigui possible, puig ell no ignora que es la llengua patria un dels primers factors del renaixement dels pobles.

Feta aquesta digressió, tornem á parlar del article que firmat ab las inicials T. M. M. y fetxat á Vigo publicá la «Revista» del día 15 de Juliol.

Nostra satisfacció sería reproduhirlo tot, ja que fora necessari que 'l nostre poble s' enterés del modo de pensar dels seus germans de Galicia; més en la imposibilitat de ferho per falta d' espay, anem á reproduhir alguns dels seus fracments més interessants.

Al combatrer la suposició llensada pels nostres enemichs de que lo regionalisme es retrógado, oscurantista, etc., diu:

«Es preciso recordar y recordar siempre y, en todos los momentos, que tanta sangre derramada por idealismos locos ó sublimes, bajo la egida siempre de la centralización del Estado, no han llevado la normalidad á nuestra haciende, ni la justicia á los tribunales, ni la libertad á los comicios, ni fuerza al ejército, ni ilustración á las masas. Contra la centralización y contra el Estado, protestan ó han protestado, las Cámaras de comercio; las Cámaras agrícolas; los gremios de Barcelona, de Valencia y otras ciudades y en frente del Estado están en actitud más ó menos hostil, los hombres todos verdaderamente amantes de la patria; los que quieren, en fin, verla grande y floreciente.» Y més avall afegeix: «El regionalismo, es pues, racional y práctico, porque toma al hombre como medio de gobierno tal cual es, fundándose en la antropología y en la misma naturaleza.»

Parlant del argument que invocan los unitaristas tan monárquichs com republicans ó sigui que no combatém á le religió ni al clero, diu:

«Podrán discutir unos el origen del Estado religioso actual, combatirlo otros, atribuyéndole nuestro atraso; pero nosotros, los que queremos fundar un gran edificio social, con todos los materiales disponibles, hemos de aprovechar estos elementos, moldeándolos y adaptándolos á la nueva construcción.»

Ocupantse de la estimació ab que s' ha de mirar lo clero y precissament al més modest, parla aixís:

«Gentes abandonadas completamente del Estado, pero abandonadas solamente por todo lo que sea cultura y progreso; no olvidadas cuando hacen falta soldados que mantengan la bacanal de las colonias y dinero con que sostener una burocracia insaciable y una centralización estúpida. Por eso es regionalista y autonomista el clero de Galicia. El, más que nadie, palpa el abandono y la rapacidad del Estado; en contacto perpétuo con esas gentes pobres y miserables, llega á identificarse con sus desgracias y á comprender la magnitut de su abandono. Ya que el Estado no se preocupa de dignificarlos, civilizarlos, é instruirles, que álguien siquiera se acuerde de consolarles ¡Ah! que pavoroso sería en Galicia el problema social agrario, si el pobre labrador gallego, á semejanza del antiguo puritano, no hallara en las sublimes doctrinas de Jesucristo, un lenitivo y un consuelo á la injusticia y explotación de que es objeto! El labrador es,

pues, una fuerza perdida para el progreso y cultura de Galicia y lo es también el trabajador de las ciudades y el obrero.» Aixó mateix podríam dir de casa nostra,

Crech que lo transcrit dona idea de la situació del regionalisme á Galicia. Com nosaltres, lluytan los gallegos per la llibertat de la seva terra; com nosaltres, suspiran per la realisació dels nostres ideals autonomistas, únichs que poden regenerar als pobles y salvar del daltabaix final al desgavellat Estat Espanyol.

Rebin la més coral abrassada de franch companyerisme aquells esforsats campions gallegos y ¡avant sempre! no descansar en la tasca.

Literatura regional

Los periódichs de Valencia elogian molt lo discurs pronunciat en los Jochs Florals organisats per la Societat «Rat-penat», per l' inspirat poeta mallorquí senyor Alcover.

Aquest parlá en calitat de mantenidor, y després del corresponent exordi, disertá sobre la germandat natural entre Valencia y Mallorca, dihent que aquesta germandat, además dels vínculs de la sanch, se funda en altre parentesch intelectual, en la armonía dels ideals estétichs que resplandeix en las més altas inspiracions de la musa valenciana y la musa mallorquina.

«En lo mapa de la antiga llengua restaurada—digué—representém abdós pobles un mateix gust, un mateix catecisme literari, un mateix procediment y una escola semblant.»

Sobre aquest tema feu oportuníssimas consideracions al senyor Alcover. Recordá á don Marián Aguiló, aquell mallorquí insigne, tan aymant de Valencia y tan estimat dels valencians, y referí cóm quan l' orador era estudiant y anava á Barcelona, Aguiló reunía als estudiants paysans seus y aymants de las lletras, y com una interessant revelació, los hi llegía los versos de Vicens Wenceslao Querol, «del més llegítim poeta del amor familiar que ha nascut en terra espanyola» desd' allavors l' insigne poeta valenciá es un dels deus familiars de la nova Mallorca literaria. «Algú que m' escolta l' acompanya—afegí—, y 'l mateix podría dir d' éll, si no temés mortificarlo.»

Encara que no hagués escrit Querol cap poesía en valenciá, per aixó deixaría de sentirse en sas obras la influencia de la *renaixensa*. D' aqueixas obras tan bellas poden dirse que son fillas d' un matrimoni d' amor entre l' esperit regional y la llengua castellana. L' idioma es l' element principal, pero no l'únich del regionalisme literari, y Piferrer, Quadrado y Milá y Fontanals, treyent del olvit las costums, las institucions, los monuments, l' idioma y la literatura de Catalunya, impulsaren grandement aqueix regionalisme.

No hi ha que renegar d' ells perque escribiren en castellá. La llengua es lo signe més característich de la vida d' un poble; pero d' aixó no 's deduheix que en nom del esperit patri se puga excomulgar als escriptors catalans, valencians y mallorquins que expressan sa inspiració en altra llengua.

«Tota forma en que logrém vertir lo perfum del ánima sens artifici ni violencia, podém considerarla com nostra. La lley suprema es la lley de la realitat. Es un fet innegable que la llengua castellana arraiga dificilment en l' esperit dels escriptors de Catalunya: aixi 's compren, donchs, l' exclusivisme en favor del catalá, sobre tot com llenguatje poétich. Es un fet igualment innegable la convivencia de las dos llenguas com bonas germanas entre vosaltres, y faría riure la pretensió de treure una d' ellas del regne valenciá. No es un defecte, sino una ventatja pera un poble no tindrer tancat l' esperit en son idioma propi, sino comptar ab altres medis pera expressarse en lo comers de tot lo mon espiritual.»

Parlá després lo senyor Alcover del problema regionalista, manifestant que no tem «per la unitat de la Pátria: te complerta confiansa en aqueixa unitat interna, real, orgánica, fundamental, mantinguda no solament per lo mecanisme del Estat, sino per l' imperi de la naturalesa y per las arrels clavadas en las entranyas de la historia; pero hi ha que allunyar tota sospita, y en aquest concepte Valencia, y á son costat, si volén, la modesta Mallorca, poden actuar de *amigables componedors* en lo litigi entre l' esperit dominant á Catalunya y l' esperit centralisador dominant en l' organisme del Estat.»

Acabá son elocuent discurs lo senyor Alcover dirigint á tots un fervent prech pera que no deixin morir la llengua de Ausias March.

Qüestions jurídicas

Se desitja la breuetat en los judicis. Cab conseguirla. ¿Se tracta d' una mera qüestió de dret? La demanda y la contestació bastan. Contra la sentencia que 's dicti se dona 'l recurs de cassació. ¿Se tracta, per lo contrari, d' una qüestió de fet? Determina lo demandant en ratllas escritas lo que demana y 'l demandat lo que rebutja, s' obre á proba 'l plet y tras la proba venen los dos escrits y la sentencia.

Res d' incidents que no sian de previ y especial pronunciament. Lo que aquets sense rahó hagi promogut deu ser condempnat, no sóls á pagar las costas, sino també á indemnisar los danys y perjudicis que per la suspensió del plet hagi irrogat.

Se suprimeixen las vistas. No se las deixa sino en lo Tribunal Suprém, ahont no hi ha contestació escrita als recursos. En los judicis orals sobran los escrits; en los escrits sobran los informes.

Están prop de tanta senzillés los tribunals contenciós-administratius. No hi ha allí sino dos escrits; no abundan los incidents ni las probas. Sobran sóls las vistas, que de res serveixen y retardan lo curs dels judicis.

Se dirá que, á pesar d' aixó, en lo tribunal contenciós de Madrid s' eternisan los plets. Deuría estar dividit en salas. Es ara lo contenciós lo que priva. Dias hi ha en que s' interposan tretze recursos.

En lo civil estich per los de cásació, pero no per que's publiquin los fallos que sobre ells recaiguin. No admeto aixó que 'n diuhen la jurisprudencia dels tribunals; tampoch altra interpretació que la auténtica. Borraría jo de la lley d' Enjudiciament civil lo recurs per infracció de doctrinas legals.

La lley ha de permaneixer en tot temps viva, íntegra, ab l' esperit que sos autors li infundiren. Jamay deu consentirse que la cercenin, la limitin, ni la enxamplin, ni magistrats, ni fiscals, ni Governs. ¿Hi ha que aclararla ó reformarla? A las Corts y sóls á las Corts incumbeix la tasca. Mata la jurisprudencia l' esperit de las lleys.

Los fallos dels tribunals resolen qüestions individuals: no cab generalisarlas. No cab ni convé. Lliga la jurisprudencia als mateixos que la establiren. Si caygueren en error, no troban medi de corretgirho.

Acaba la jurisprudencia per alterar d' un modo tal los Códichs, que, á la tornada d' alguns anys, més bé [illegible] nals. Onze anys porta de vida 'l Códich civil, y s' esta avuy ja recullint en numerosos volúms las sentencias per las que 'l Tribunal Suprém ha anat determinant la inteligencia dels articles que ho componen.

Als deu anys se degué reformarlo. Atesa nostra habitual indolencia, be pot assegurarse que passarém altres deu sense que 's corretgeixi. ¿A qué la jurisprudencia? ¿Per qué no la reforma? Ab la reforma hauría vingut la interpretació auténtica.

Ni 's reforma 'l Códich, ni s' acomoda al Códich la lley d' Enjudiciament, ni 's completa 'l Códich ab los apéndices dels furs regionals. Tot aquí á mitjas, tot inconexo, tot confús. Així vivím, y així es probable que visquém.

(Traduhit de la *Enciclopedia Jurídica* de F. Pí y Margall.)

CRÓNICA

DENUNCIATS

Ahir al matí se personá lo Jutjat en nostra Redacció y després de fernos saber que havía sigut denunciat lo número 3,629 de LO SOMATENT, s' incautá dels pochs exemplars que del mateix restavan en lo dipósit de la Administració, prengué las primeras declaracións á nostre director y 'l citá al Jutjat pera las dotze, hora en que hi comparegué pera ampliarlas.

Los únichs detalls que per avuy podém donar á nostres lectors de la denuncia son que aquésta es motivada per un article original, publicat en lo número de referencia, y en lo qual se posavan de relleu las glorias de nostra bandera catalana y altres consideracions.

Coneixent, donchs, las corrents que contra la causa catalanista dominan en lo present, no esperém res de bó en lo successiu, á menys que deixessim de ser lo que som; pero entením que la doctrina més arrelada de las conegudas ha sigut la que més mártirs ha donat y ab la sanch de Cristo y sos deixebles s' aixecaren las fermas parets del Cristianisme.

Y com veyem venir la furienta ponentada contra nostres ideals y que, per mes que procuressim cobitjarnos ab las lleys pera defensarlos, nos farán igualment víctimas si així 'ls plau, confessém ab satisfacció de nostra causa que estém disposats á sofrir lo martiri que 'ns imposin essent aquest sacrifici per defensar los drets y llibertats de la mare pátria.

Ahir arribá á nostra ciutat procedent de Madrid, sa residencia, nostre particular y distingidíssim amich D. J. Güell y Mercader.

Al donarli la més coral benvinguda li desitjém que sa permanencia en aquesta ciutat, sa pátria, li siga ben grata.

Segons noticias fidedignas, la Comissió del Ajuntament y Junta d' obras del Port de la vehina ciutat, que passá á la Cort, ha conseguit, entre altras milloras importants, l' enllás dels Ferro-carrils y del Nort de Reus.

Tan esperada solució, facilita lo moviment de viatjers y mercaderías, además d' adelantar algunas horas la rebuda del correu á Madrid.

Nostre particular amich lo llorejat mestre D. Estanislau Mateu, Director del «Orfeó Reusense» del Centro de Lectura, ha armonisat pera l' Orfeó del Centre la lletra del romanser catalá «La Mort de la Nuvia».

Tant prompte tinguem ocasió de coneixer la nova cansó 'ns en ocuparem ab alguna detenció.

Diuhen de Tarragona:

Segons llegim en la prempsa, la sequetat es casi general en aquesta regió.

Per lo que respecta á nostre terme municipal, los pagesos y propietaris se troban desesperats, donchs serán escassos los rendiments de las cullitas.

La fira celebrada en la vila de Riudoms estigué [illegible] transaccions en bestiar de tossinos.

Diu un colega:

«Se calcula en més de vuit milions las plantas del tabaco arrancadas en territori espanyol durant aquets últims mesos.

Així 's foment la agricultura nacional y 's regenera á Espanya, així.

Lo patriótich es que siguém sent tributaris de las colonias que 'ns arrebataren los yanquis, poguent produhir aquí 'ls fruyts de que ells nos proveheixen.

Pera major seguritat deu lo Govern disposar que 'ls deu manaments que 'ns ensenya lo Catecisme se redactin d' aquest modo:

«Primer.—Aymar á Deu y á la Tabacalera sobre totas las cosas.

Segon.—No jugar en istiu.

Tercer.—Santificar las festas, anant als toros.

Quart.—Honrar als accionistas de las Arrendatarias.

Quint.—No matar ilusions.

Sisé.—No fumar de contrabando.

Seté.—No furtar lo cós.

Vuité.—No aixecar partidas de facciosos ni escriure.

Nové.—No desitjar la cayguda de Silvelá.

Desé.—No codiciar lo tabaco agé.

Aquets deu manaments s' enclouhen en dos: en servir y aymar al Gobern sobre totas las cosas y al próxim que se 'l emporti Pateta.

Amen.»

Lo recaudat en lo dia de ahir en la Administració de consums per diferentes especies puja á la cantitat de 160'92 pessetas.

Regularment animats se vegeren dumenge á la nit los jardins del «Centro de Lectura».

La distingida concurrencia que atreta pels acorts de la banda de la mateixa societat hi assistí, sortí d' aquell recreatiu lloch molt satisfeta.

Aviat sortirá á Tarragona 'l primer número d' una Revista mensual catalana que portará 'l nom de *Patria*, y será portanveu del Centre Recreatiu Catalanista «Las Cuatre Barras» d' aquella ciutat.

Han sigut ja enviadas á Falset las campanas construhidas en los tallers del Sr. Pomerol d' aquesta ciutat colocadas en lo campanar de la Iglesia de dita vila.

—

S' ha publicat lo número 2 del setmanari catalanista «Lo Camp de Tarragona».

—

Ha passat á l' Audiencia de Lleyda la causa instruida contra nostre company lo ferm catalanista Rvnt. mossen Cardona ab motiu del ja famós sermó pronunciat á Targa.

—

Escriuen de Viella que en aquella regió catalana, ahont l' Estat sols hi va á cobrar contribucions, hi ha un pont que es internacional, lo Pont de Rey, y la part que correspón arreglarla al Estat espanyol está de modo que 'l millor dia caurán al riu los passatgers.

—

S' ha publicat lo butlletí «Paz y Tregua» orga oficial del cos de Somatents armats de Catalunya, corresponent al mes actual. En la secció oficial dona compte de haverse invertit en paper de l' Estat la cantitat de 11.082 pessetas, producte d' una suscripció feta entre 'ls Somatents pera erigir un monument que perpetuhi la gloriosa acció del Bruch.

—

La vista en judici oral de la causa que se segueix contra nostre company don Manel Roger de Lluria, per son article «Al día» publicat á «La Comarca de Lleyda», se celebrará lo día 26 de septembre próxim.

—

Actualment se troban per complert paralisats los treballs de dagrat en lo port de Tarragona.

—

Diuhen de Seu d' Urgell que 's trobavan en aquella ciutat inginyers ocupats uns ab la explotació de minas y altres prenent midas pera la construcció de ferrocarrils.

—

Haventse suscitat duptes sobre 'l per quina partida del Aranzel deuhen deure los filtres de yute ó canam pera maquinaria, s' ha resolt que 'ls filtres pera fabricació de sucre, encara que sian de yute ó canam, deuhen aforarse per la partida 302, pero justificant l' empleo en la maquinaria en la forma que indica l' Aranzel.

—

Segons escriuhen d' Olot lo Sr. Marqués de Camps ha promés assistir personalment á la inauguració de l' Exposició Olotina.

Interessa molt

saber qu' en la ciutat de Barcelona y Carrer de la Diputació, núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi s' obran verdaders miracles en los malalts de mals venéreos en general y especialment sifilítichs encá que sia la dolencia hereditaria.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI**

Remitit

Sr. Director de Lo SOMATENT.

Ab aquesta fetxa envio al *Diario de Reus* lo següent remitit:

Sr. Director del *Diario de Reus*:

Molt Sr. meu y de ma consideració: Espero de la amabilitat de V. se servirá insertar l' adjunt remitit en lo periodich que V. tant dignament dirigeix, anticipantli las gracias son affm. y s. s. q. l. b. s. m. Enrich Oliva.

Enemich com lo primer de sostenir polémicas per medi de la prempsa ja que no conduheixen á res y si sols serveixen pera crear enemistats, me veig precisat à recorrehi pera aclarir un fet publicat per la mateixa que no hauría d' haverse comentat, sens estar ans enterat de sa certesa y no per referencias com ho ha fet l' autor del escrit á que aludeixo.

En lo primer suelto de crónica publicat per lo *Diario de Reus* lo dia 12 del corrent se manifesta que en la sessió celebrada per l' Ajuntament d'aquesta ciutat me he ocupat d' una empresa respectable de la mateixa y, al ferho, he demostrat un desconeixement tan complert del assumpto que no semblava sino que ni sisquera m' havía pres la molestia d' enterarme de lo que 's tracta, creyent que 'm bastarían las noticias sentidas á dir y que la passió ab que 's donan, solen á vegadas abultarlas.

En primer lloch dech declarar que no m' he ocupat de cap empresa sino de la reforma d' una casa del carrer de Sant Celestino en la que s' hi han practicat las obras solicitadas en 5 Febrer derrer y concedidas en 15 Maig, mediant la obligació del pago de drets municipals y constitució del dipósit pera respondre de la conducció de las aiguas, requisits que no s' havían cumplert al comensar las obras ni al acabarse las mateixas, com tampoch s' han complert fins al dia d' avuy, segons pot veures passant per la Secretaría municipal ahont encare existeix lo permís sense recullir, no haventse fet per lo tant lo pago de drets municipals, ni 'l depósit senyalat pera respondre de la conducció d' aiguas, donchs encara que avuy se fassi la esmentada conducció queda en peu lo afirmat que las obras s' han fet sense constituhir lo dipósit ni pagar los drets que corresponen al municipi si bé crech que no deixarán de satisferse encara que pot duptarse de que 's constituheixi lo dipósit per lo motiu de que las aiguas ja 's conduheixen degut tal vegada á mas indicacions.

Queda donchs en peu lo afirmat per mí en la sessió del Ajuntament y ara digui l' autor del suelto de referencia qui es lo que parla pera sentir á dir; sápiga que l' assumpto lo donava ja per acabat á no apareixer lo suelto, ocupantmen ben á pesar meu; y aprengui que 'l parlar de certas cosas lo pitjor es remenarho.

ENRICH OLIVA.

Reus 13 Agost 1900.

Secció oficial

Alcaldía Constitucional de la Ciutat de Reus

Segons me participa lo Sr. Alcalde de Constantí, queda terminantment prohibit cassar en aquell terme municipal mentres no estiguin aixecadas las cullitas.

Lo que 's fá públich pera coneixement dels vehins d' aquesta ciutat aficionats á dita diversió.

Reus 13 d' Agost de 1900.—L' Alcalde accidental, Emili Briansó.

—

Registre civil

dels dias 12 y 13 de Agost de 1900

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Francesch Torrell Miró 18 anys, Sant Antoni 78.—María Penas Fort 59 anys, Misericordia 17.—Sebastiá Arnavat Ferré 18 mesos, Raseta de Salas 17.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Eussebio.

Sant de demá.—L' Assunció de Nostra Senyora.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	72'57	Aduanas	'
Amortisable 5 0|0	93'15	Norts	49'85
Colonial	'	Alicants	75'25
Cubas 1886	85'87	Orenses	24'
Cubas 1890	71'87	Obs. 6 0|0 Fransas	94'50
Filipinas	91'	Id. 3 0|0 id.	52'75
Exterior París	71'90	Id. Almansa 3 0|0	'
GIROS			
París	28'70	Londres	32'38

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venda al contat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'57	Cubas del 86	85'75
Colonial	'	Cubas del 90	71'75
Orenses	24'10	Amortisable	93'60
Norts	49'85	Ob. 5 p% Almansa	98'50
Alicants	75'30	Id. 3 p% Fransas	52'50
Filipinas	91'		
PARIS		MADRID	
Exterior	71'90	Interior	72'55
GIROS			
París	28'70	Londres	32'38

Se reben órdres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

Anuncis particulars

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA
DE
NTRA. SRA. DE MISERICORDIA
DIRIGIT PER
D. Joseph María Domingo
Llicenciat en Ciencias
Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curset preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matrícola pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantloshi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

LLIBRES

Poesías, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, 'l tomo.

Rosari del cor, poesías de D. Francisco Gras y Elías.—Duas pessetas, lo tomo.

Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

AVÍS

La Camisería de JOSEPH MARTORELL, s'ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbatería, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsotets, camisas, colls y punys.

Especialitat en la mida

Telégramas

Madrid 13.

Comunican de Bilbao, que ha arribat allí lo ministre d' Instrucció Pública, senyor García Alix.

Han anat á rebrel á la estació lo senyor Alzola y las autoritats.

—Continúan los preparatius pera rebre als Reys.

—La Cambra de Comers de Manila s' ha dirigit al Govern espanyol demanant que aboni 'l passatge als espanyols que arriban á la capital procedents de provincias, y que desitjan retornar á la mare patria, per serlos impossible viure al arxipélach.

—San Sebastián.—En Dato ha rebut la dimissió del Alcalde interí de Barcelona, alegant que l' inspecció que 's fa al Ajuntament significa una censura á la seva gestió.

En Dato li ha contestat que aquesta suposició no es certa.

Se creu que 'l senyor Martínez Domingo retirará la dimissió.

París, 13.

Telegrafian de Sant Petersburg que totas las plassas que 'ls russos prenen als xinos, hi estableixen una Administració russa.

Se creu que aixó es senyal evident de que 'ls russos volen anexionarse 'l territori de Manxuria.

—Un telegrama de Shangai dona la noticia de que 'ls xinos de Tant-Lung han saquejat tots los establiments estrangers calant foch á las oficinas del telégrafo.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS FONT

Çloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerias.

A. SALVATI COSTANZI
Carrer | Diputació, 435. | Barcelona

MIRACULOSOS ◆ CONFITS

Ó INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

COSTANZI

No pochs envejosos sufreixen grandement per lo favor cada dia mès creixent que mereixen del públich de totas nacions los Remeys **Costanzi**, que han curat mils de malalts de **venéreo** y **sífilis** encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments son d' efecte tan maravellós pera 'ls *estrenyiments uretrals*, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las perillosas *candelillas*. En dos ó tres dias será radicalment curada la *purgació* recent y en cinch ó sis dias la *crónica* y gota militar. Inmillorable pera las *úlceras* y *fluix blanch* de las *donas*, *arenillas* y *catarros* de la *vejiga*, *escozores uretrales*, *cálculs*, *retencions d' orina* y *demés infeccions genito urinarias* y especialment la *sífilis* encarque sia hereditaria. Pera la curació de la *sífilis*, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilítichs fins ara coneguts, perque es l' únich que no conté *Ioduro de Potasio* ni cap *sustancia Mercurial*. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectes de tals sustancias, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malaltías no molt fácils de curar. Lo Roob te además la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrèdols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. *Carrer Diputació, 435, Barcelona.*—Preu de la **Injecció Costanzi**, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilítich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de **D. Anton Serra**, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del **Dr. Carpa** y en la Droguería de **D. Francisco Freixa** Plassa de Prim, 1.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

(PUBLICADA)

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpresió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA forma un volúmen en 8.º major de 440 páginas y 's ven al preu de **6** rals l' exemplar en aquesta imprempta.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Agost de 1900

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirán de Barcelona directament pera Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y rápits vapors francesos

lo dia 11 de Agost lo vapor «Espagne»
lo dia 21 de » lo » «France»

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 11 de Juliol de 1890.

SORTIDAS DE REUS			SORTIDAS DE SALOU		
A las	4'10	matí	A las	4'56	matí
»	5'45	»	»	6'30	»
»	7'20	»	»	7'21	»
»	8'09	»	»	8'10	»
»	9'00	»	»	10'01	»
»	10'48	»	»	10'49	»
A las	12'35	tarde	A las	2'33	tarde
»	2'32	»	»	3'15	»
»	3'14	»	»	3'57	»
»	3'56	»	»	4'39	»
»	4'38	»	»	5'21	»
»	5'20	»	»	6'03	»
»	6'02	»	»	6'45	»
»	6'44	»	A las	7'25	nit
»	7'24	»	»	8'15	»

Servey de trens combinats desde la Closa de Mestres á la estació.

SORTIDAS DE LA CLOSA DE MESTRES

Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.

Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

Lo tren que surt de Reus á las 4'10 del matí y 'l que surt de Salou á las 8'15 de la nit no tenen enllás ab lo tranvía.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..........	7'01 m.
8'44 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » » »	9'44 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'54 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..........	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

ALTAS

Y

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.